

Kulttuuriohjaus ja kotoutuminen kunnissa – kehittämisen paikkoja?

näkökulmia, huomioita ja kehittämisen paikkoja kotoutumiseen, hyvien väestösuhteiden edistämisen, kuntien kotoutumista edistävän työn ja kulttuurin yhtymäpinnoilta.

Mihin siis ulkomaalaistaustaiset henkilöt tulevat, kiinnittyvät ja kotoutuvat kun saapuvat uuteen asuinkuntaan?

Kelaan? Te-palveluihin? Viranomaisiin? entäs kulttuuri?

LAPPEENRANTA

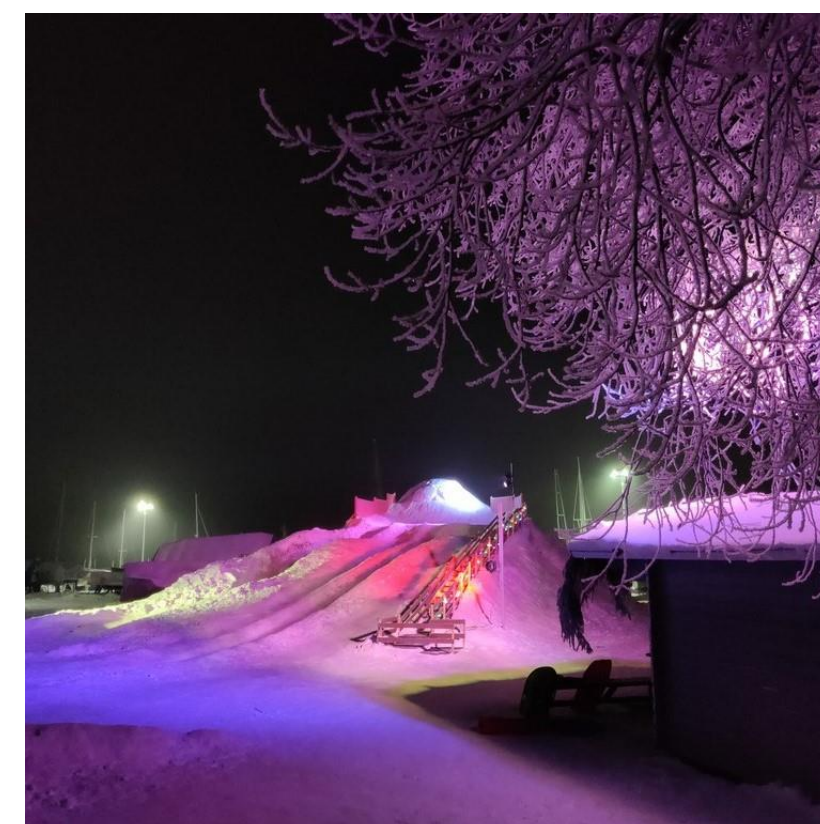
**Etelä-Karjalan maahanmuuttopalvelut
/LAPPEENRANNAN KAUPUNKI**

Kotoutumisen toimintaympäristössä käynnissä isoja rakenteellisia muutoksia

- Kunnissa kotoutumista edistetään peruspalveluissa (muutokset) esim. hva:t vai sosiaalipuoli (paljon eroavaisuuksia)
- Koto24 tulossa, TE24, jolla vaikutuksia myös kotoutumiseen
- Rakenteellisemmalla kulttuuri-, taide- ja osallisuustyöllä isoja vaikutuksia myös kokonaiselle hyvinvoinnille (työllistyminen, verkostoituminen, sosiaaliset ja esim. kielen oppiminen)
- Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen (esim. THL / Sokra)
- Kulttuurin- järjestötoiminnan ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on tärkeää mutta millaisilla askelmerkeillä se kunnissa toteutetaan?
- Palveluja ja olemassa olevia rakenteita on varmasti jokaisessa kunnassa, mutta onko monikulttuurisuuden ja osallisuuden näkökulmaa huomioitu?

kulttuuri

osallisuus

Kotoutumisen kentällä

Kuntien tehtäviä joille tarvetta:

- Yleinen ohjaus ja neuvonta (ei synny asiakkuutta automaattisesti)
- Kotoutumisen ohjaus (tarveperustaisuus esim. kiintiöpakolaiset)
 - Ohjaus eri palveluihin ja palveluiden saannin varmistaminen asiakkaan etujen mukaisesti
- Alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat
 - Te-palvelut tai kunta
 - Monialaisesti kun tarvetta
- Kieliapu asiointiin ja tulkkaus (kuntakohtaiset palvelut / ei autom. lakisääteistä)
- Tiedottaminen ja viestintä (kunnan palvelut + muut.)
- Kotoutumista edistävät infot ja ryhmätoiminta
- Kiinteä verkostoyhteistyö
- Asiantuntijuus eri toimijoille ja verkostoille
- Hyvien väestösuhteiden edistäminen
- Yhdenvertaiset monikulttuurisuutta huomioivat palvelut (esim. suomenkieliset puhelinpalvelut hankalia)

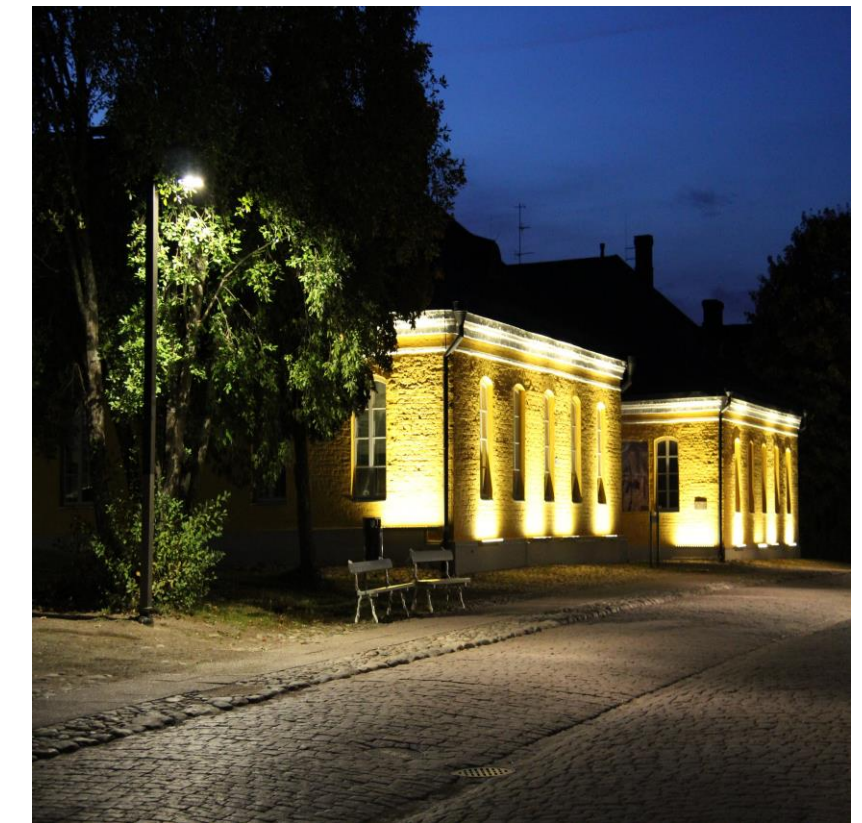
Rakenteissa taustalla myös kulttuurilaki

- Kunnan tehtävänä on järjestää **kulttuuritoimintaa**, jonka toteuttamiseksi kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, **osallisuutta ja yhteisöllisyyttä** sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.
- Kulttuuritoimintaa järjestäessään kunta ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä **eri väestöryhmien tarpeet**. Kunnat voivat järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

LÄHDE:

<https://okm.fi/kuntien-kulttuuritoiminta>

Mahdollisuudet

**Eri
väestöryhmät**

Kulttuuriohjaus ja sen mahdollisuudet?

Keinoja ja kysymyksiä:

- Tiedon antaminen ja viestiminen / infot
- Ohjaus ja neuvonta
- Hyte-palveluiden kanssa yhteistyö ja siellä integroitu kulttuuriohjaus?
- Paikallinen kulttuuri saavutettavammaksi eri kieliryhmille?
- Heikommassa asemassa olevien tukeen tarjolla olevat työmuodot
 - esim. kaikukortti ? Kulttuuritutorit? Kulttuuriohjaus? Kulttuurireseptit/lähetteet Muut toimintamuodot? ... entäs kulttuurikutsu??
- Vastavuoroisuus; miten monikulttuurisuutta voisi nostaa hyvässä valossa osana kulttuuritoimintaa?

Kunnat ja osallisuus

Osallisuuden edistäminen kunnissa / THL:

Vahva osallisuuden kokemus:

- Lisää yksilön hyvinvointia: Osalliseksi itsensä kokeva ihminen tekee hyvinvointiaan palvelevia valintoja.
- Lisää yhteisöllistä hyvinvointia: Yhteisöllisyys lisääntyy. Osallinen ihminen pystyy tuottamaan ja jakamaan hyvää myös muille ihmisille esimerkiksi panostamalla elinympäristöönsä ja kehittämällä palveluja. Yhdessä kehittämällä palveluista tulee asiakaslähtöisempiä ja ne vastaavat paremmin tarpeisiin.
- Edesauttaa hyviä väestösuhteita ja luo turvallista arkea: Osallinen ihminen kohtaa naapurinsa kunnioittaen eikä koe tarvetta hakea osallisuuden kokemusta esimerkiksi väkivaltaan taipuvaisista jengeistä.
- Parantaa paikallista elinvoimaa ja ilmapiiriä: Kun ihmiset kohtaavat erilaisissa ja yllättävissäkin ympyröissä, he tulevat kuulluksi ja saavat virikkeitä toisiltaan. Ihmisten kohdatessa voi syntyä uutta taloudellista toimeliaisuutta.

Kehittämisen paikkoja?

- Osallisuuden ja hyvinvoinnin lisääminen kulttuuritoiminnan kautta
- Kunnallisuus / maakunnallisuus / alueellisuus
 - Mitä on tarjolla ja kenelle ja millä ehdoilla?
- Ihmisten työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen
- Aktiivisen toimijuuden vahvistaminen
- Kunnan palvelutarjonnan ja palveluohjauksen kehittäminen
- Kulttuuripalvelujen osallistava yhteiskehittäminen

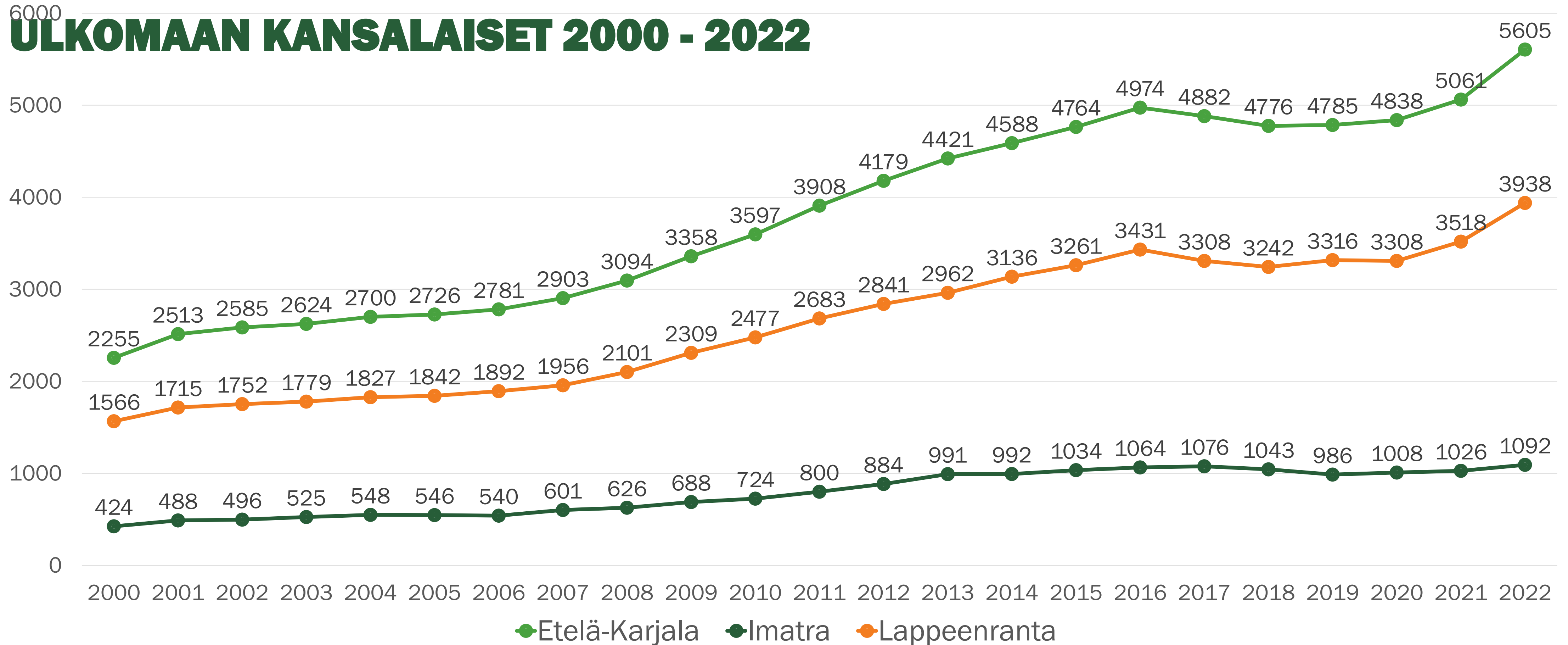

Ulkomaalaiset kuntalaiset esimerkkinä Etelä-Karjala:

- Kunnan kotoutumishjelma (lakisääteiset palvelut vs. kunnan omat palvelut)
 - Etelä-Karjalassa 9 eri kuntaa joilla yhteinen kotouttamishjelma 2021-2024
 - Tulevassa laissa ”Kotoutumishjelma”
 - Kuntakohtaisuus ja omat ”palvelutarjottimet”
 - Ulkomaalaistaustaisilla kuntalaisilla hyvin erilaisia ja vaihtelevia tarpeita kunnallisille palveluille riippuen heistä itsestään ja omasta elämäntilanteestaan ja taustastaan
- Etelä-Karjalaan muutetaan mm. :
 - Työ- /opiskelu – ja yrittäjyysperusteiset maahan muutot
 - Perhesiteet
 - Tilapäinen suojelu
 - Kansainvälinen suojelu (esim. kiintiöpakolaiset , myönteisen päätöksen saaneet tp-hakijat)

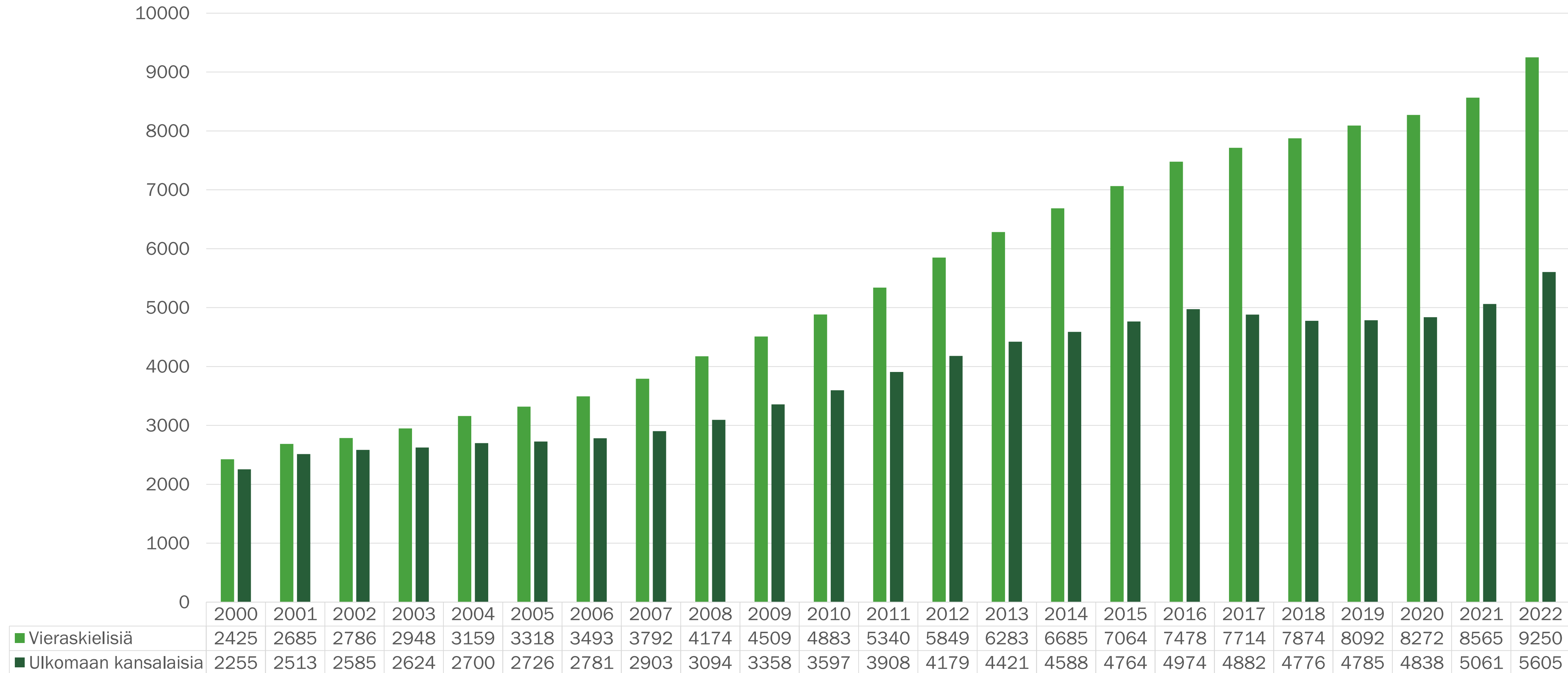
ETELÄ-KARJALASSA, LAPPEENRANNASSA JA IMATRALLA ASUVAT

ULKOMAAN KANSALAISET 2000 - 2022

VIERASKIELINEN VÄESTÖ SEKÄ ULKOMAAN KANSALAISET

ETELÄ-KARJALASSA 31.12.2022

Nostona: Lappeenrannan kaupungin unelmavuosi 2024 huomioi myös monikulttuurisuuden ja maahanmuuttajat

Lappeenrannan kulttuurin unelmavuosi 2024

- Hankkeistettu 3:lla hankkeella
- Tavoitteena yli sata tapahtumaa ja mm. osallistavat kulttuuritupsahdukset
- Sitoutuminen Turvallisemman tilan periaatteisiin
- Kaupunkilaisten yhteisöllisyyden, osallisuuden ja toimijuuden vahvistaminen'
- Heikommassa asemassa olevien henkilöiden osallisuuden lisääminen yksi keskeinen osa-alue

Mutta eikö siitä kulttuurista huolehdi jo kirjastot, teatterit ja museot ja muut laitokset? Ostakoot ne liput, joita se kiinnostaa! Oikeastaan kulttuurin voi määritellä todella laajastikin. Se on kaikkialla arjessa vastaantuleva inhimillisten toimintojen ilmentymä, eikä sen siten tule rajoittua yhteen toimialaan. Lain velvoittamana *kunnassa tulee tehdä yhteistyötä eri toimialojen välillä*. Tämä koskee yhteistyötä niin *kuntien, viranomaisten ja maakunnan sekä kulttuuri- ja taidealan ja muiden toimialojen toimijoiden kanssa*.

(Laura Lehtinen: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitystoiminnan-blogi/miksi-siita-pitaisi-kiinnostua/>)

Lähteet:

- Kulttuurin Unelmavuosi 2024, Lappeenrannan kaupunki: <https://www.lappeenranta.fi/fi/kulttuuri-ja-liikunta/kulttuurin-unelmavuosi-2024>
- Kuntien kulttuuritoiminta: [Kuntien kulttuuritoiminta - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö](#)
- Lehtinen Laura: <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitystoiminnan-blogi/miksi-siita-pitaisi-kiinnostua/>
- Kunnissa kotoutumista edistetään peruspalveluissa: <https://kotoutuminen.fi/kunnan-tehtavat>
- Osallisuuden edistäminen kunnissa / THL: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/osallisuuden-edistaminen/osallisuustyon-johtaminen-ja-osallisuusohjelman-teko>

LAPPEENRANTA
SUOMEN ILMASTOPÄÄKAUPUNKI

KIITOS !

**Lämpöä, iloa ja kulttuurimyönteisyyttä kaikkien
syksyyn**